

Felsőpáhok Község Polgármestere

8395 Felsőpáhok, Szent István u. 67.

Előterjesztés a képviselő-testület 2009. november 23-i ülésére

Felsőpáhok Község Önkormányzata Képviselő-testülete 2010. évi költségvetési koncepciója

Tisztelt Képviselő-testület!

Az Államháztartási törvény 70. §-a alapján a helyi önkormányzatok következő évre szóló költségvetési rendeletét megalapozó költségvetési koncepció testület elé való beterjesztésének határideje november 30-a.

A koncepció előrejelzésének bizonytalansága a szokásosnál lényegesen nagyobb, azok a 2009. augusztus elején rendelkezésre álló, a világgazdaságra, ezen belül az EU egészére, és a magyar gazdaságra vonatkozó, megismerhető információk alapján készültek.

Magyarországot is alapjaiban érintő, jelenlegi világgazdasági válság további alakulása jelenleg sem prognosztizálható biztonságosan. Következésképpen a magyar gazdaság lehetséges fejlődésére vonatkozó előrejelzés bizonytalansága is lényegesen nagyobb a szokásosnál.

Rendelkezésre álló források:

- Magyar Köztársaság 2010. évi költségvetését megalapozó egyes törvények módosításáról szóló T/10679. számú törvényjavaslat és annak indoklása
- Magyar Köztársaság 2010. évi költségvetéséről szóló T/10554. számú törvényjavaslat és annak indoklása

A 2010-es költségvetési folyamatokat a Konvergencia programban kitűzött hiánypálya, valamint a takarékos állami gazdálkodásról és a költségvetési felelősségről szóló törvényben rögzített, az elsődleges kiadások alakulását és a hiányt meghatározó szabály determinálja.

A kormány által elfogadott kiadáscsökkentő intézkedéscsomagban 2010-től már egyre nagyobb súlyt képvisel az állami kiadások tartós, strukturális jellegű átalakítása.

A jövő évi számokban megjelenik a kormány korábbi intézkedéseinek hatása, a jóléti kiadásokat mérsékli a családi pótlék és egyes szociális támogatások befagyasztása, a nyugdíjindexálás változása, a szigorított lakástámogatási rendszer, és a 13. havi nyugdíj megszüntetése.

Az idei évhez képest negyedével nagyobb hiánnyal számol a jövő évi költségvetés. A válság diktálta, takarékos büdzsének nagy vesztesei a közlekedés, a mezőgazdaság, a lakástámogatási rendszer, a környezetvédelem, spórolhatnak a települések és a minisztériumok is. A költségvetés egyértelmű és reálértékben egyedüli nyertese az egészségügy.

Az egészségügy jövőre 730 milliárd forinttal gazdálkodhat, ami 15 milliárddal több az ideinél, ezen felül pedig 18 milliárd forint marad az intézményeknél a járulékok csökkenése miatt.

A strukturális átalakítások mellett további intézkedések szolgálják az állami kiadások szintjének tartós mérséklődését:

- a közszférában két évig változatlan marad a bruttó keresettömeg. A megszűnő 13. havi illetményt a későbbiekben egy feltételes, a GDP növekedéséhez kötött kiegészítő juttatás váltja fel,
- a családi pótlék és az öregségi nyugdíjhoz kötött szociális ellátások két évig nem emelkednek.

Az önkormányzatoktól 120 milliárd forintot vonnak el 2009-hez képest, ami 4,8 százalékos csökkenést jelent.

A költségvetés általános indoklása szerint a helyi önkormányzatok – beleértve a helyi kisebbségi önkormányzatokat, valamint a többcélú kistérségi társulásokat is – 2010-ben hitelforrások nélkül több mint 3000 milliárd forinttal gazdálkodhatnak. Ehhez a központi költségvetés – állami támogatás és átengedett személyi jövedelemadó révén – csaknem 1130 milliárd forintot biztosít, amely a 2009. évi korrigált előirányzat 95,3 százaléka. Az elvonás a járuléksökkentés miatti bérköltség kiadást és a közoktatási tanulólétszám csökkenését is számítva nettó 85 milliárd.

Az összehasonlító szerkezet érdekében a 2009. évi országgyűlési előirányzatot korrigálni kell a járuléksökkenés és az egészségügyi hozzájárulás megszűnés, a közoktatásban a tanulólétszám csökkenés és a teljesítménymutató felmenő rendszere miatt keletkező megtakarítás hatásával, az önkormányzati térítési díjbevéttel kiváltható támogatásokkal, valamint a más fejezetekbe átkerülő feladatok miatt.

A gazdasági válság miatt szükségessé vált takarékosági intézkedések következtében a helyi önkormányzatoknál a támogatások ott csökkennek, ahol a hatékonyság fokozása érdekében feladatok – más szervezési megoldással – kikerülnek az önkormányzati körből (adóigazgatás) vagy megszűnnek (egyes jegyzői feladatok), a szakmai szabályozás változásával növelni lehet az önkormányzatok, mint fenntartók mozgásterét (pl. egyes közoktatás-szervezési és szociális szakellátási előírások rugalmasabbá tételével), illetve az ellátottak magasabb arányú tehervállalására nyílik lehetőség. (térítési díjrendszer átalakítása a művészet-oktatásnál, a gyermek- és szociális étkeztetésnél).

A tervezet ott javasol még támogatásmérséklést, ahol a szakmai törvények nem korlátozzák az önkormányzatok döntését a feladatellátás módját és mértékét illetően (közművelődés, sport, idegenforgalom).

A 2009. év közben megvalósított, illetőleg a 2010. évtől hatályba lépő adó- és járulékmódosítások az adóstruktúra olyan átalakítását célozzák, amelyben kisebb súlyt képviselnek az élők munkához kapcsolódó közterhek, ugyanakkor a korábbiaknál nagyobb szerepet kapnak a fogyasztással összefüggő és a vagyoni típusú elvonások.

A foglalkoztatás erősítése érdekében 2010-ben folytatódik az élők munkát érintő közterhek, így a munkáltatói járulékok és a személyi jövedelemadó markáns csökkentése, amelyet a tételes egészségügyi hozzájárulás és a magánszemélyek 4 %-os különadójának megszüntetése kísér.

A 2010. évtől hatályba lép több, a közteherviselés egyszerűsítését célzó módosítás, amelynek legfőbb eleme, hogy több elvonási csatorna megszűnik, így például a társas vállalkozások és a magánszemélyek által fizetendő különadók, a tételes egészségügyi hozzájárulás, a munkaadói, a munkavállalói és a vállalkozói járulék.

A személyi jövedelemadózásban 2010-től az adó alapja a bruttó jövedelmek munkáltató (kifizető) által fizetendő járulékokkal, egészségügyi hozzájárulással növelt összege. Az adótábla sávhatára 1,9 millió forintról 2010-ben 5 millió forintra emelkedik, míg az adómértékek 18 és 36 %-ról 17 és 32 %-ra csökkennek.

Az előző években megkezdett egyszerűsítő lépések folytatásaként 2010-től a személyi jövedelemadóban érvényesíthető kedvezmények jelentősen szűkülnek.

A javaslat célja, hogy új alapokra helyezze a béren kívüli juttatási rendszert. A munkáltatók, kifizetők által fizetendő járulék mértéke 2010-től általánosan 27 %-ra csökken.

A 2010. évtől megszűnik a tételes egészségügyi hozzájárulás. A százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulás 2010-től 11 %-ról 27 %-ra emelkedik.

Az iparüzési adónem kezelésében jelentős változások következnek be. Az adóbevallás és az adófizetés egyszerűsítése érdekében a helyi iparüzési adót érintő adóztatási feladatok 2010-től átkerülnek az állami adóhatóság hatáskörébe. Az állami adóhatóság az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 43/A § (2) bekezdésében és 43/B §-ában meghatározott helyi iparüzési adóval kapcsolatos kötelezettségének teljesítéséhez – a bevételek időbeli eltéréséből adódó átmeneti pénzügyi hiányok fedezetére – a központi költségvetés a Kincstár útján kamatmentes hitelt nyújt.

Az idegenforgalmi adónemhez kapcsolódó költségvetési kiegészítés a beszedett idegenforgalmi adó minden forintjához biztosított korábbi 2 Ft-ról 1 Ft-ra csökken.

A jövő évre vonatkozóan fontos tény, hogy a bevételek emelkedése nem várható, különösen igaz ez a saját bevételek körére.

Az infláció hatásaként nem hagyható figyelmen kívül a működési kiadások növekedése, melyet minden lehetséges eszközzel csökkenteni szükséges.

Minden eddigi évnél fontosabb, hogy a költségeink csökkentése, hogy az önkormányzat a következő évben is működőképes legyen. Alapelvként kell kezelni, hogy a nem kötelező feladatok csak indokolt (kivételes) esetben képezhetik költségvetési kiadás jogcímét.

A fentiek ismeretében állítottuk össze a jövő évi irányszámokat az önkormányzat költségvetéséhez.

Ennek alapján a várható költségvetési főösszeg 61275 ezer Ft lesz 2010. évben. A bevételek lényegében csak a működtetést, a kötelező feladatok ellátását jelentik.

Felhalmozási célra csak a még lízingként megjelenő finanszírozás, valamint a LEADER pályázaton elnyert játszótérfejlesztés saját erőként megjelölt pénzeszköze jelenik meg.

Nagyon jelentős teher a következő évi lakossági szemétszállítás díja, amely előrehathatóan 4 millió Ft jelent, ez közel háromszorosa az két évvel ezelőtti kiadásoknak. 2008. évben 1418 ezer Ft-ba került a szemétszállítás, ebben az évben a várható költségek 3600 ezer Ft körül alakulnak. A változás a zalabéri szemétkerakó működésének megkezdésével magyarázható, mely jelentősen emelte a szállítási és egyéb költségeket. Ha a képviselő-testület nem kívánja teljes mértékben rendelete szerint áthárítani a díjakat a lakosságra, nem tud eltekinteni a helyi adók emelésétől, és lényeges a költségek csökkentése is.

Az építményadó 900 Ft/m²-re történő emelése egy millió Ft bevétel növekedést eredményezhet.

A kommunális adó jelenleg alkalmazott mértékének változtatását az alábbiak szerint javasoljuk:
- lakások és a hatályos szabályozás szerint annak minősülő ingatlanok: 15000 Ft/év (+5000 Ft)

- beépítetlen belterületi földrészletek esetén: 6000 Ft/év (+1500 Ft)
- külterületi építményeknél: 8000 Ft/év (+2000 Ft)

A kommunális adó változás – amely 554 adótárgyat érint - előreláthatóan 1,7 millió Ft bevétel emelkedéssel jár.

A vázolt emelés kisebb mértékben terheli a lakosságot, mintha a szemétszállítás díját teljes mértékben viselni kellene.

Előzetes egyeztetés alapján javaslom a képviselő-testület tagjai és bizottsági tagok részére megállapított tiszteletdíjak csökkentését, illetve megszüntetését. A képviselői tiszteletdíjak a negyedére csökkennek. Megszüntetésre kerülnek a bizottsági tagsághoz fűződő többletdíjazások, a bizottság nem képviselő tagjának tiszteletdíja, valamint a polgármester és az alpolgármester költségátalánya. E csökkentési javaslat elfogadása esetén 3 millió Ft megtakarítás érhető el.

A koncepció bérfejlesztést, vagy juttatás emelést nem tartalmaz, változatlan létszámállománnyal számol. A munkáltatói járulékok meghatározásánál figyelembe vettük a költségvetési törvény járulékcsonkítási előírásait.

A dologi és egyéb folyó kiadások körében a 2009. évi teljesítési adatok alapján határoztuk meg a kiadásokat, számolva a 25 % ÁFA egész évi hatásával, amely előreláthatóan 1,5 millió Ft többletkiadást jelent.

A szociális kiadások tervezése a jelenlegi ellátotti létszám figyelembevételével történt.

Kérem a t. Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést és a mellékelt 1-10. számú melléklet szerint bemutatott költségvetési koncepciót fogadja el.

Felsőpáhok, 2009. november 10.

Németh Sándor
Polgármester